

Lesið eisini ítróttin á internetinum

www.sosialurin.fo

Feløggunum tørvar ein dómarapolitikk

Hondbóltur: Í dag hevur Hondbóltssamband Føroya aðalfund, og Hanus Kúrberg, sum saman við Hans Thomassen varð valdur ársins dómari 1998/99, vónar, at fundurin elvir til, at øll feløgini fara at orða ein dómarapolitikk

EMIL L. JACOBSEN

Hondbóltssamband Føroya hevur aðalfund í dag, og millum málini, sum eru á skrání, er eitt uppskot frá Dómaranevndini um, hvussu vit kunnu bota um dómarastøðuna í vaksnu deildunum.

Hanus Kúrberg er limur í Dómaranevndini, og saman við Hans Thomassen bleiv hann herfyri eisini valdur til ársins dómara av spælarunum í 1. deild hjá monnum og kvinnum.

– Støðið á dómringi er hækkað munandi seinasta árið, ikki minst tí vit hava roynt at fingið meira skipað viðurskifti við nøkrum fóst- um dómarapörum, sum hava dømt nógvast dystir, sigur Hanus Kúrberg, sum mannar Dómaranevndina saman við Peturi S. Dahl og Hans Holm.

Tað hevur kortini ikki altíð verið so gott, og móti endanum av kappingini tók drúgvur orðadráttur seg upp millum vestmenningar og hondbóltssambandið.

– Tað vit nú eiga at gera, er at seta okkum niður og loysa dómaraspurningin og fyrst og fremst fáa fólk at siggja í eyguni, at dómarnir eru ein partur og ikki ein mótpartur av hondbóltinum, sigur Hanus Kúrberg.

– Vit hava í ár havt fyra dómarapör, sum bara døma og einki annað. So eru eisini summir, sum samstundis eru spælarar ella venjarar, og sum eisini hava gjørt eitt gott arbeiði, men sum ikki kunnu konsentrera seg fult og heilt um dómararbeiðið. Og so hava vit eisini havt nøkur dómi um dómarnar, sum eru møttir upp, men sum ikki hava dømt – skilt á tann hátt, at teir floyta ein dyst ígjongd, fáa sínar 200 krónur og fara avstað aftur. Hesir eru ofta úr feløgnum, sum rópa harðast um vánaligu dómringina, sigur Hanus Kúrberg.

Í vár tók stríð seg upp

millum Hondbóltssambandið og VÍF, sum vísti sína misnøgd við Birgri Sondum sum dómara. HSF hótti við m.a. at taka rættin til heimavøll frá VÍF, men endin varð, at vestmenningar aftur, og tað er ivasamt, um luftin er heilt reinsað millum HSF og VÍF.

– Eg las her í blaðnum, at vestmenningar ikki vildu hava Birgri Sondum at døma í Vestmanna, og at teir helst vildu hava Hanus Kúrberg og Hans Thomassen, sigur Hanus.

– Eg takki fyrri álitið, men haldi tað vera rættliga grovt av VÍF at krevja einkarrætt upp á dómringina. Hóast tað er eitt stórt felag, hevur VÍF ongur rættligar dómarnar, og sostatt veita teir ongur verulig tænar- ur til hini feløgini, sum hinvegin koma til Vestmanna at døma teir viku eftir viku, hóast tað ikki er serliga takksamt.

Feløgini mugu gera ein dómarapolitikk

Tað eru altoy framvegis trupulleikar, hóast hondbóltsdómringin er komin undir eitt sindur meira skipað viðurskifti. Men hvat skal so gerast fyrri at loysa hesar trupulleikarnar?

– Fyri tað fyrsta haldi eg tað vera sjálvsagt, at feløgini – øll feløgini – hava ein dómarapolitikk. Sum nú er, eru tað bert trý feløg, sum hava tað, og tað er sjálvsagt alt ov fá, sigur Hanus Kúrberg.

– Tað ræður eisini um hjá venjarunum at fyrireika spælararnar uppá, at teir kunnu gera felir, so teir ikki skulu umbera seg við, at dómarnir hevur skyldina. Dómarnir fáa skyldina, tá eitt lið tapir. Ein veruliga góður spæleri grenjar ikki

inn á dómaran – hann hevur alt ov nógv annað at gera á vøllinum, sigur Hanus og leggur afturat, at tað ofta eru venjararnir, sum sita við endaliga ábyrgdini.

– Venjararnir í Føroyum eru ofta á so lágu støði, at teir siga við spælararnar, at teir skuldu vunnið, men dómarnir høvdu skyldina. Og mánaðvöldið eftir dystin er venjingin einki broytt, hóast tað er tá, at venjarin skal royna at rætta uppá tað, sum bleiv gjørt skeivt í dystinum.

Útlendingarnir hækka ikki støðið

Nógvir útlendskir spælarar eru komnir hendavegin í seinastuni, og fleiri av teimum eru eisini venjarar. Sum heild er semja um, at hesir hækka um støðið, men tað er Hanus Kúrberg ikki so samdur í.

Hann heldur, at feløgini heldur áttu at satsað uppá, at útlendingarnir vóru góðir sum venjarar, heldur enn at teir vóru góðir spælarar.

– Støðið sum heild er ikki hækkað við hesum útlendingunum. Hjá Kyndli stendur og fellur alt við, um Jacob Jónsson spælir væl. Tað sama ger seg galdandi hjá H71, har alt snýr seg um Hans Guðmundsson, sigur Hanus.

Hann heldur, at hondbóltfeløgini eiga at læra av fótballinum og tekur Tomislav Sivic hjá B36 og Ion Geolgau hjá HB sum dømi.

– Tomislav Sivic broytti

B36 frá at vera eitt miðalgott lið til at vera eitt av teimum bestu í Føroyum við nógvum góðum ungum spælarum, sum felagið sjálf hevur upptalt. Hann er góður spæleri, men er eisini stak góður sum venjari. Og tá HB tapir ein dyst, geva teir ikki dómarnarum skyldina. Tað góð- tekur venjarin hjá teimum als ikki. Við einum góðum venjara verða egnu spælararnir hjá felagnum betri – tað verða teir ikki altíð við einum góðum útlendskum spælara á liðnum, heldur tvørturímóti, sigur Hanus Kúrberg og vísir á, at StÍF bleiv føroyameistari hjá monnum úttan at hava nakran útlendskan spælara á liðnum, og venjarin var eisini føroyskur.

– Um Hans Guðmundsson ella Jacob Jónsson verður mansvardur, dettur alt sundur hjá H71 og Kyndli, eins og tað er við Áka Olsen hjá VÍF. Hjá StÍF kanst tú hinvegin ikki pilka nakran burtúr, tí hinir, sum eru eins góðir, fáa

bara betri pláss av tí, sigur Hanus og leggur afturat, at tað átti at verið ein ynskidreymur hjá einum góðum venjara at fingið ein spælara mansvardur, tí tað ger tað nógv lættari hjá hinum fimm álopsspælarunum at sleppa ígjøgnum.

– Ein hugburðsbroyting má til, og eisini her eigur HSF at ganga undan, eitt nú við setanini av landsliðsvenjarum. Til dømis hava vit í kvinnudeildini teir frálíkar venjarar í Sophus Dahl-Christiansen, ið hevur gjørt Kyndli til besta liðið seinastu tvey árin, og Rógva Nielsen, sum hevur lyft Stjørnuna frá at vera eitt botnlið til silvurvinnarar í ár. Teir hava tikið nógv skeið og halda seg ajour, meðan núverandi venjararnir eisini hava skeiðini, men gera millum liðið og einki fyrri at endurnýggja seg.

Sjálvritikkur er lyklaorðið

Fyri at fara aftur til dómarnar og dómring, so vónar Hanus Kúrberg, at øll feløgini fara at gera ein dómarapolitikk aftaná aðalfundin í dag.

Dómaranevndin hevur lagt eitt uppskot fram, sum gongur út uppá, at teir nýggju dómarnir ikki

verða tveittir beint út í ein harðan 1. deildardyst, men byrja at døma eitt nú dreingir 16 ár – saman við einum royndum dómara.

Sjálvur sigur Hanus Kúrberg seg hava verið so hepnar at havt ein góðan lærumeistara í Birgri Sondum.

– Hann hevur dugað væl at tikið ábyrgdina, tá eg havi dømt skeivt og soleiðis vart meg og roynt at hildið meg burtur frá tí meira »óbehagiliga« við dómringi, greiður Hanus frá.

Í ár vórðu hann og Hans Thomassen valdir sum ársins dómarnar. Teir eru javngamlir, men Hanus sigur, at tað eisini hevur riggað væl, tí teir hava dømt so nógv saman – tað táttar væl í 30 dystir.

– Eg haldi eisini, at sjálvritikkur er av stórum týdningi, um tú ætlar at gerast ein veruliga góður dómari. Sum dómari kanst tú ikki halda teg vera frægari enn í klassa A, men skal út- føra tina uppgávu so væl sum gjørligt, og eitt sindur afturat – hvørjaferð, sigur Hanus.

– Men fyrst og fremst ræður tað um eina hugburðsbroyting. Eg kann t.d. nevna, at tann 20. desember fóru eg og Hans til Klaksvíkar at døma ein kvinnudyst. Hetta var í tíðini við øllum jólaborðhaldunum, og umborð á ferjunu komu nakrir av spælarunum hjá útlendingum og spurdu okkum, um vit høvdu verið í býnum kvøldið fyrri. Longu tá leitaðu tær eftir eini umbering, um tær nú fóru at tapa...

Hanus Kúrberg – høgrumegin – og Hans Thomassen vórðu valdir ársins dómarnar í 1998/99. Hanus Kúrberg heldur, at ein hugburðsbroyting má til millum bæði spælarar og feløg, um støðið á føroyska hondbóltinum skal hækkaast (Mynd: Álvur Haraldsen)

